

МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Н.В. Бабицька

С.В. Ткачук, канд. екон. наук

Зовнішньоекономічна діяльність держави повинна бути спрямована на стимулювання експорту своєї продукції, а не на сприяння імпорту готової продукції, як це, на жаль, певною мірою відбувається сьогодні в Україні. Стимулювати експорт мають в першу чергу податкова і митно-тарифна політика держави через відповідне субсидування експорту, реструктуризацію заборгованості, а також створення умов для добросовісної конкуренції. Натомість, в Україні податкова і митно-тарифна політика фактично створюють перешкоди для експорту. Держава надає гарантії для товарних кредитів, стимулюючи імпорт і збільшуючи державний борг.

Митно-тарифне регулювання — один із видів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, який заснований на використанні цінового фактора впливу на зовнішньоторговий обіг. Його сутність полягає у стягненні мита з імпортного товару, що прямо захищає внутрішній ринок і внутрішні ціни і дає можливість національним товаровиробникам одержувати додатковий прибуток за рахунок підвищення загального рівня цін на вітчизняні товари.

Запровадження ефективного та адекватного державного механізму регулювання підприємницької діяльності посилить контроль за діяльністю, пов'язаною з відкриттям та функціонуванням складів, зменшить фінансове навантаження на суб'єктів господарської діяльності при отриманні ними дозвільних документів, які будуть надавати право на здійснення відповідної господарської діяльності.

Ключовим елементом тарифних засобів регулювання є митний тариф — звід ставок мита щодо переміщуваних через митний кордон України товарів і систематизованих відповідно до товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності. Основна мета митного тарифу полягає у раціоналізації товарної структури міжнародного обігу товарів та створенні сприятливих умов на території України для виробництва і споживання товарів, захисті економіки країни від несприятливого впливу іноземної конкуренції, забезпеченні умов для ефективної інтеграції у світову економіку. Правові засади митно-тарифного регулювання закріплено в Митному кодексі України та конкретизовано в Законі України «Про єдиний митний тариф» та інших правових актах підзаконного характеру.

Митно-тарифне регулювання переважно здійснюється економічними засобами, тобто за допомогою впливу на ціну товарів, які знаходяться у зовнішньоторговому обігу, та їх конкурентоспроможність. Маючи змогу встановлювати різний розмір мита, держава або підвищує ціни на товари завдяки підвищенню ставок мита, або знижує — встановлюючи низькі ставки мита. Система тарифних засобів регулювання включає застосування митних пільг та інших митних платежів, сплата яких є умовою ввезення на митну територію України товарів чи вивезення їх. Це особливо важливо, якщо товари іноземного виробництва є дешевшими, ніж вітчизняні. У цьому випадку завдання держави полягає в тому, щоб встановити перепону їм у вигляді завищеного мита. Таким чином держава оберігає свою промисловість від іноземної конкуренції. Шляхом встановлення мита на іноземні товари вирівнюються умови для конкуренції

завдяки штучному підвищенню їх ціни, що створює сприятливі умови для становлення і розвитку національного товаровиробника.